

AKÉ JE TO BYŤ AKO BOH?

424/2016

www.inky.sk

31. 1. 2016

Boh je láska – láska, to je... – kľúčové vlastnosti Boha – portrét Božieho života

Boh je milosrdný. Čiže verný a oddaný v láske. Urobí a vlastne už urobil úplne všetko preto, aby nás nakoniec všetkých pritiahol k sebe a aby sme tak nakoniec všetci boli ako On, boli tam, kde On, žili to, čo On, aby sme všetci boli zbožštení. A teraz mu neostáva už nič iné, len čakať, či tento Jeho dar, za ktorý zaplatil nepredstaviteľne krutú a krajnú cenu, prijme...

Byť teda ako Boh... chceme to? Vieme my dokonca vôbec, či to chceme, alebo nechceme? Vieme si vôbec predstaviť, čo to znamená „byť ako Boh“? Aký je vlastne Boh? Čo žije? Stojí za to túžiť byť ako On? Alebo je tento svet – a teda aj Peklo, ktorého je svet predsieňou – predsa len lepší? Tak, ako mieni ateista Isaac Asimov, keď hovorí, že „*nech sú muky pekla akékoľvek, myslím že nuda v nebi by bola ešte horšia*“? Tak čo? Chceme vôbec byť spasení? Pozerajúc sa na väčšinu ľudí v kostole aj mimo neho by som si tipol, že ani nie. Netúžime byť spasení. Netúžime byť ako Boh. Dokonca aj keď uveríme, že je niečo také možné – nezdá sa, že by sme po tom dychtili. Makali na tom. Vrážali do toho svoj čas, peniaze, námahu... ako to vidíme u Pavla, ktorý sám o sebe píše: „*Zabúdam na to, čo je za mnou, a uháňam za tým, čo je predo mnou.*“¹⁴ *Bežím k cieľu, za víťaznou cenou Božieho povolania zhora v Kristovi Ježišovi*“ (Flp 3,13-14 SSV). Skôr sa zdá, akoby *spása* i *zbožštenie* boli skôr nejakým ťažkým, nepríjemným bremenom, obtiažnou až neznesiteľnou povinnosťou, z ktorej by sme sa najradšej nejako vykrútili a pritom sa súčasne nejako vyhli hrozbe Pekla. Asi sme aj ako katolíci väčší ateisti, než si myslíme a pripúšťame... Alebo nie? Tak ako to je? Oplatí sa makať, drieť, obetovať, možno aj život dať za to, aby sme sa stali takí, ako Boh? Alebo nie? Aký je teda Boh?

Boh je láska. Ale toto slovo je dnes už tak sprznené, označuje sa tým tak veľa vecí – od využitia/zneužitia niekoho na vyvolanie sexuálnej rozkoše cez závislosť na jedle, cigaretách, hraní sa, športe, až po výbuchy citov – že v skutočnosti už neznamená vôbec nič. Ba viac, práve ten význam, ktorý doň vkladá Písmo a kresťanstvo, sa z tohto slova už takmer úplne stratil.

V Starom zákone sa slovo *ahab*, ktorým sa označuje láska medzi ľuďmi, používa o Bohu len zriedka. Až proroci Ozeáš, Izaiáš a Jeremiáš vzťahli toto slovo aj na Božiu lásku, keď chceli vyjadriť, že Boh miluje Izrael ako svoju nevestu, ako svoju manželku. Omnoho viac sa ale na vyjadrenie Božej lásky používajú nám staré známe výrazy *chesed*, *raham* a k tomu ešte *chánan*, ktoré znamenajú *milostivý*, používa sa výlučne na Boha a charakterizuje Ho ako toho, kto počuje nárek a volanie utláčaných, bedárov, ktorý dáva prednosť súcitu pred hnevom a pomstou a pod. Celkovo potom Písmo charakterizuje Božiu lásku ako postoj, v ktorom je Boh úplne slobodný. Nie je vyvolaná žiadnou potrebou, vášňou, „chtičom“ či nedostatkom Boha. Nie je vyvolaná ani nejakými zásluhami, či kvalitami človeka. Je plne nezaslúžená, plne bezpodmienečná, darovaná úplne zadarmo. A je vo svojej podstate práve *milosrdenstvom*, čiže vernou oddanosťou milovanému, pretože je Bohu blízky a Boh k nemu ako k blízkeму/blížnemu pristupuje. Čo nás vracia k Ozeášovi a prorokom, ktorí práve pre vyjadrenie tejto blízkosti/blížnosti, vzťahli na Boha aj slovo *ahab*, označujúce ľudskú manželskú lásku. Nie preto, že by Božiu lásku vyvolávala nejaká potreba zo strany Boha, citová zamilovanosť, či dokonca vášnivá (sexuálna) túžba Boha (ako to často u svojich bohov opisovali pohania), ale preto, aby vyjadrili blízkosť medzi milujúcim Bohom a milovaným človekom – tú, ktorú

neskôr definitívne vyjadri Pavol slovami: „*Preto muž zanechá otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele.*“³² *Toto tajomstvo je veľké; ja hovorím o Kristovi a Cirkvi*“ (Ef 5,31-32 SSV).

Čo nás privádza k Novému zákonu. Apoštoli a ich druhovia v nasledovaní Krista zvolili na opis Božej lásky slovo *agapé*. Gréci toto slovo používali pomenej – častejšie lásku opisovali ako *eros*, sexuálnu príťažlivosť a túžbu, či *filiiu*, citovú naviazanosť na niečo, cit priateľstva k niečomu, čo mi je blízke, príbuzné. *Agapé* naproti tomu znamená, že si niečo, alebo niekoho vysoko vážime, má pre nás veľkú hodnotu. Ani nie tak pre to, čím je, ako skôr preto, kým je: mojim blíznym, bratom. Tento postoj lásky teda nie je výsledkom toho, že milovaný má niečo, čo mi imponuje, čo ma príťahuje, uspokojuje,... ale preto, že ja som sa rozhodol ho milovať a ja ho považujem za svojho blížneho. Tento rozdiel v postoji lásky dobre vidieť, keď sa onen farizej pýta Ježiša: „*A kto je môj blízny*“ (Lk 10,29 SSV)? Ježiš mu rozovie podobnosť o milosrdnom Samaritánovi – a potom sa pýta presne opačne: „*Čo myslíš, ktorý z tých troch bol blížnym tomu, čo padol do rúk zbojníkov*“ (Lk 10,36 SSV)? *Fília* sa pýta: kto je môj blízny, pretože mi vyhovuje, je mi blízky, páči sa mi a je mi s ním dobre? *Agapé* sa naopak pýta: Komu som ja blížnym, pretože som sa rozhodol milovať ho a prijímať aj jeho ako svojho blížneho? Toto je Božia láska, ako ju spoznáva aj Daniel, keď sa modlí k Bohu: „*Bože náš, vyslyš modlitbu svojho sluhu a jeho prosby a kvôli sebe samému rozsvieť svoju tvár nad svojou spustošenou svätynou*“ (Dan 9,17 SSV). Vzyva Boha, ktorý miluje Izraela – nie preto, že si to nejaký Izrael čímkoľvek zaslúžil, ale *kvôli sebe*, zo seba, pretože sa tak sám rozhodol, bez ohľadu na to, akým Izrael práve je, ako koná, ako žije a ako sa k Nemu, Bohu, správa.

Toto je teda Božia láska. Podstata Božieho života. Postoj bezhraničnej krajnej vernosti a oddanosti milovanému, ktorého miluje bez ohľadu na to, kým je, čím je a akým je. A vieme už aj to, že táto láska má ešte dva – vlastne tri – vedľajšie efekty: svätosť, dokonalosť a tvorivosť¹. K nim si ešte pridajme slobodu, pretože láska ako jediná dokáže milujúceho úplne a dokonale oslobodiť, až po pohrdnutie sebou a obetovanie života pre milovaného, ktorého rovnako slobodne miluje, nie zo závislosti, ale zo slobodného rozhodnutia svojej vôle. A spoločne s láskou nám teraz týchto päť pojmov pomôžu aspoň trochu načrtnúť obraz Boha takého, aký sám v sebe je... Poďme teda na to!

Sloboda: Predstavte si človeka, ktorý je dokonalo slobodný. Nie je na ničom závislý. Nič a nik ho neovláda. Nezávďa v sebe žiaden vnútorný boj. Nič ho nezviera. V láske je totiž úplne odtrhnutý od samého seba, od každého sebeckva. Nepozná trýznivú túžbu ani dusivý strach. Namiesto túžby, nedostatku a smädu je motívom a silou jeho vôle radosť, ako naznačuje už Písmo, keď hovorí: „*Radosť v Pánovi je vaša sila*“ (Neh 8,10 SSV) – a táto radosť preniká celé jeho bytie, každý okamih jeho života, každý jeho skutok. Je dokonalým pánom seba samého. Nikto a nijako ho nevie ani nedokáže ovládať, už vôbec nie zotročiť, pretože na ňom niet nič, o čo by sa mohol zachytiť. Je úplne a dokonale slobodný.² Spisovateľ Orson Scott Card

¹ porov. katechézu č. 394 na www.inky.sk

² porov. úvahu č. 380 tamže

opisuje takéhoto slobodného človeka v jednom svojom románe³. Najprv opisuje, akými pákami môže byť človek cez túžby a vášne zotročený: „*Ti, ktorí jsou otroky vášně, jsou ti, které vidíme jako požitkáře, zbabelce, narkomany nebo opilce, ti, jichž litujeme nebo jimi pohrdáme. A tito otroci si myslí, že jejich vášeň jsou oni. Chci se napít. Chci dýchat. Jejich identita je v jejich potřebách. A je snadné nad nimi získat moc. Stačí ovládnout jejich rozkoš nebo jejich bolest.*“ A potom necháva Willa, toho slobodného človeka, predniesť toto vyznanie: „*Jakou máš nade mnou moc, když se tvého biče nebojím? Jsem tvůj otrok, když se nebojím, že ztratím rodinu? Poslouchám tě, oddaně a bezvýhradně, protože jsem se rozhodl, že to budu dělat; znamená to, že jsem tvůj otrok? A když mě začneš nenávidět, že jsem svobodnější než ty, a poručíš mi, abych udělal něco, co neudělám, budu před tebou stát se svým vzdorem. Potrestej mne; sám jsem se rozhodl, že přijmu trest. A jestli ten trest bude větší, než jaký jsem ochoten snést, sáhnu k takové síle, jaká je nutná, aby trestání ustalo, nic víc. Ale nikdy, ani krátkou chvíli, jsem nedělal nic jiného než to, co jsem se sám rozhodl dělat.*“ Presne k tejto slobode vedie láska. Pravdu povediac, neviem, či k nej dokáže viesť aj niečo iné, než láska. Ale láska určite. Boh je láska. Preto je Boh dokonalou slobodou. Dokázal to v Kristovi na kríži, keď slobodne vzal na seba nepredstaviteľné utrpenie pre našu spásu⁴ – a žiadna pýcha, strach, bolesť, túžba, či vášeň Ho v tom ani na okamih nedokázala ani trochu zhatiť. Je Boh a je slobodný – nie pre svoju moc a zvrchovanosť, ale pre svoju dokonalú lásku.

Svätosť: Predstavte si toho istého človeka ako dokonale dobrého. Má hlboký pocit správnosti vo všetkom, čo žije a čo koná. Jeho svedomie mu úprimne nič nevyčíta. Žije hrdo. Za nič sa nemusí hanbiť. Nič nemusí pred nikým skrývať. Za nič sa nemusí nikomu ospravedlňovať – ani sám seba. Nič pred sebou nemusí nijako obhajovať, ani nemusí nikdy a v ničom samého seba presviedčať, že to, čo urobil bolo v podstate dobré, alebo aspoň nie zlé, ako to často robíme, že? Pokojne a hrdo si stojí za svojim. Nemusí dbať na to, čo si o ňom myslia ľudia okolo. Je mu jedno, či ho chvália, alebo hania. Vie, čo robí, vie, prečo to robí, vie, že to, čo koná, je dobré a preto to koná, pokojne, isto, hrdo – plný radosti, ktorou nás takéto hlboké a úprimne vedomie správnosti naplňa. Nikdy a v ničom nepozná pocit viny, či pocit hanby, ani nič podobné. Nie preto, že by bol sfanatizovaný. Nie preto, že by sám seba o tom práčne presviedčal. Ale jednoducho preto, že jeho svedomie, čire, jasné a citlivé, nemá nič, čo by mu vyčítalo. Presne tak, ako opisuje tento stav Zjavenie: „*V ich ústach sa nenašla lož: sú bez škvrny*“ (Zjv 14,5 SSV). Alebo ako hovorí Písmo o Bohu: „*Boh je svetlo a niet v ňom nijakej tmy*“ (1 Jn 1,5 SSV).

Dokonalosť: Psychológovia jej zvyknú hovoriť *sebaaktualizácia*. Abraham Harold Maslow ju definuje ako vnútorný postoj, rozhodnutie byť najlepším možným, akým len človek môže byť. Obsahuje v sebe rozhodnutie prekračovať svoje hranice, neustále rásť, byť stále lepším a dokonalejším. Nie pre uznanie, pre slávu. Nie v porovnaní s inými ľuďmi. Tento druh ľudí sa neporovnáva s nikým, okrem seba. A pri tom všetkom zažívajú radosť a čiru rozkoš z dokonalosti samotnej. Z toho, že rastú. Že prekonávajú na pohľad neprekonateľné hranice. Dokazujú nedokázateľné. Že v ich živote niet hraníc, niet obmedzení – okrem tých, ktoré čakajú ako vzrušujúce méty na to, aby ich prekonali a znova a znova prežívali radosť z triumfu víťazstva nad na pohľad nemožným. Že dokážu samých seba, každú časť svojho bytia, povzniesť, vymať, vypracovať na najvyššiu možnú úroveň dokonalosti a skvelosti. Dokonalosť je sama osebe rozkošou, je radosťou a slasťou. Nie nadarmo Maslow mieni, že skutočný ľudský život, skutočné šťastie nachádzame až tu, na tejto rovine, ktorú podľa jeho odha-

dov v bežnom svete dosahujú sotva 2% ľudí⁵. Zrejme aj preto, že podobný stav je len ťažko predstaviteľný bez vedomia správnosti (čiže svätosti) a bez skutočnej opravdivej slobody – tej, o ktorej hovorí otec Makários v apoftegmatách: „*Jeden bratr prišiel k egyptskému Otcovi Makariovi a řekl mu: „Otče, řekni mi jedno! Jak mohu dosáhnout spásy?” Stařec ho poučil: „Jdi k hrobům a vysmívej se mrtvým!” Bratr tam tedy šel, vysmíval se a házel kamením. Pak se vrátil a podal Otcovi zprávu. Ten se ho zeptal: „A oni ti neřekli nic?” Odpověděl: „Nic.” Tu mu řekl stařec: „Jdi tam zítra opět a chval je!” Bratr tam šel a chválil je: „Apoštolové, světi, spravedliví!” ...I přišel ke starci zpět a řekl: „Chválil jsem je!” A on se zeptal: „Nic ti neodpověděli?” Bratr odpověděl: „Nic.” Tu ho stařec poučil: „Ty víš, jak jsi je zhanobil, a neodpověděli ti a jak jsi je velebil a oni ti neřekli nic. Takový musíš být i ty, chceš-li dosáhnout spásy. Buď mrtvolou a nedbej ani na lidské bezpráví, ani na lidskou chválu jako mrtví a budeš spasen!”*“ Z tejto slobody a voľnosti potom, ak máme odvahu a veríme, že môžeme, môže vyrásť dokonalosť sebaaktualizácie so všetkou jej radosťou a rozkošou!

Tvorenie: Tvorenie nie je nič iné, než delenie sa s tým, čím takýto človek je: s radosťou a rozkošou svätosti, s radosťou a rozkošou slobody, s radosťou a slobodou dokonalosti. K tomu si pridajte rozkoš z toho, že naplno využíva svoje schopnosti. Radosť z toho, že okolo neho vďaka tomu povstáva k jestvovaniu veľká krása: Ľudia, ktorí sa stávajú podobní jemu a prežívajú rovnakú radosť, ako on. Svet, v ktorom sa svätosť, sloboda a dokonalosť zrkadlí aj pre všetkých ostatných ľudí a svet sám sa tak stáva stále krajším a nádhernejším miestom, zveladeným a zušľachteným... tak, ako ho vystihol Tolkien, keď opisoval efiu ríšu Lórien: „*Ostatní zalehli do voňavé trávy, ale Frodo zůstal chvíli stát ztracen v úžasu. Zdálo se mu, že prošel vysokým oknem, jež vede do zaniklého světa. Leželo tu světlo, pro které v jeho řeči nebylo jména. Všechno, co viděl, mělo krásné tvary a ty vypadaly zřetelně, jako by je kdosi vymyslel a načrtl v okamžiku, kdy Frodovi odkryli oči, a přitom starodávne, jako by trvalý od věku. Viděl barvy, jež všechny znal, zlatou a bílou a modrou a zelenou, byly však svěží a ostré, jako by je v tu chvíli spatřil poprvé a nacházel pro ně nová a podivuhodná jména. Tady nemohlo v zimě ničí srdce tesknit po létě nebo po jaře. Na ničem, co na zemi rostlo, nebylo vidět kaz nebo chorobu nebo znetvoření. Země Lórien byla bez poskvrny.*“ Je rozkošou tvoriť niečo podobné – či už vo svete, v ktorom žijeme, alebo v ľudoch, ktorí stretáme. Ale nikto nemôže dať, čo sám nemá. Len ten, kto v sebe nosí krásu svätosti, slobody a dokonalosti, sa môže s tým všetkým deliť s ostatnými, vtláčať to do svojho okolia, tvoriť a prežívať neutuchajúcu radosť a rozkoš zo samotného tvorenia ako aj s veľkej krásy, ktorá cezeň povstáva!

Láska: Zdá a vám, že to, čo sme doteraz opisali, je úžasné? Tak potom vedzte, že ešte len prichádzame k vrcholu všetkého! A tým vrcholom je *agapé*, láska – ale nie hocijaká! Prežívaná v tej najvrcholnejšej novej forme a spôsobe, aký si vôbec možno predstaviť!

Predstavte si, že tento človek nie je sám. Žije spolu s inými, ktorí sú rovnakí, ako on: Rovnako slobodní. Rovnako svätí. Rovnako dokonalí. Rovnako tvoriaci. Rovnako plní rozkoše a radosti z takéhoto života. Predstavte si, ako medzi sebou zdieľajú všetku túto krásu. Darujú sa jeden druhému. Nie v tom umelom a otravnom vnučovaní svojej „dobroty“ a „pomoci“ a „darov“, ktoré tak často vidíme okolo seba u ľudí, ktorí chcú byť „láskyplní“. U tých to nie je láska. Je to stále sebeckosť, sebecká túžba, v ktorej si sami v sebe často nevedomky hovoria: „Boh mi prikazuje milovať a ja chcem milovať a chcem sa spasiť a preto teraz idem hľadať, čo a ako a komu môžem urobiť a poslúžiť,

³ Orson Scott Card, *Čorvi*

⁴ porov. úvahu č. 401 na www.inky.sk

⁵ mal smolu, že neskúmal skutočných kresťanov, svätcov... tam by našiel rovných 100%.

aby som sám pred sebou vyzeral láskyplne, aby ma iní považovali za láskyplného človeka a aby som aj Boha presvedčil, že som skutočne milujúci človeka a mohol sa tak dostať do Neba – a je mi vlastne jedno, či tým tomu druhému budem liezť na nervy, alebo nie, či ho budem obmedzovať, manipulovať, či niečo podobné!“ To ale nie je láska. Ako hovorí M. Scott Peck: „*Všetchny tyto pokusy ... jsou sobecké a sebeukáživé. ... Mou nejzákladnější touhou, když se pokouším o ozdravení či změnu, je touha, abych se sám cítil lépe.*“ Nie je to ani závislosť, ako znova upozorňuje Peck: „*Druhou najobvyklejšou predstavou o láske je tá, že závislosť je láska. Psychiatri sa s ňou stretávajú denne. V najkrikľavejšej podobe ju vidáme u osôb, ktoré sa po rozchode s partnerom pokúsia o samovraždu, prípadne sa tým vyhrádzajú, alebo sa ocitnú v ohromujúcej depresii. To, čo popisujete, je parazitizmus, nie láska. Ak potrebujete k svojmu prežitiu inú osobu, potom na tejto osobe parazitujete. Váš vzťah potom nie je otázkou voľby, nie je v ňom žiadna sloboda. Je to skôr nutnosť než láska. K láske patrí možnosť slobodne si vybrať.*“ Pokojne by sa jeden bez druhého zaobišli. Nie sú na sebe nijako závislí. Nepotrebujú sa jeden druhému vnucovať. Nepotrebujú si nič pred nikým, ani pred sebou, dokazovať. Sú slobodní. A šťastní. A od samej rozkoše šťastia sa s ním navzájom delia. A hľa, ono delem ešte viac rastie a rozmnožuje sa! Až do úplnej extázy, vytrženia! Ba viac, pridáva ešte poslednú chýbajúcu ingredienciu dokonalej blaženosti. Tú, ktorú v bezútešnosti a utrpení Osvietenčimu nanovo objavil Viktor Emil Frankl: *transcendenciu*. Zameranosť na niečo mimo nás. Oddanosť niečomu – vlastne nie niečomu, ale *niekomu* mimo nás. Oddanosť, ktorá dáva zmysel všetkému, ba aj samej dokonalosti, či svätosti. Jednoducho – lásku, pretože to je to pravé, starobylé meno pre Franklovu *transcendenciu*. Lásku *agapé*. Byť slobodným pre lásku, svätým v láske, dokonalým z lásky a tvorivým láskou – to je úplne nová rovina, nová dimenzia, v ktorej sa blaženosť završuje a dosahuje konečne svoju plnosť a dokonalosť. Bez tejto lásky-transcendencie časom nastúpi *existenciálna prázdnota*, strata zmyslu života, ktorá otrávi a znechutí aj všetko ostatné. Preto láska nielen že je zdrojom skutočnej slobody, motívom dokonalosti, príčinou svätosti a silou tvorivosti. Ona je aj ich zavŕšením. Bez nej nikdy nevzniknú v plnosti a bez nej nikdy nepretrvávajú, ale skôr, či neskôr stratia svoju silu i šarm a upadnú do skleslej bezútešnosti.

V tejto láske nikdy jeden druhého nepodrazia. Nikdy jeden druhého nezradia. Nikdy jeden druhému neublížia. Nemusia sa od nikoho spomedzi seba ničoho obávať – dokonca aj keby boli strachu schopní! Nič pred sebou neskrývajú. V ničom sa nepretvarujú. Sú dokonale jedno. Vedia uhádnuť myšlienky a túžby toho druhého – a verne stoja pri ňom, jeden pri druhom, aby si boli navzájom oporou, povzbudením i výzvou⁶ v neustálom napredovaní v tomto živote svätosti, lásky, dokonalosti i veľkého diela tvorenia. Bez mihnutia oka, s radosťou a piesňou vďaky, by dali život jeden za druhého, áno, predbiehali by sa v tom, kto bude mať to privilégium zomrieť za ostatných. Sú presne tým, čo už dnes v skutočnosti úplne vymrelo: *priateľmi*. Opravdivé jedno telo. Jedna duša. Jedna myseľ. A to všetko v slobode. V dokonalej slobode, ktorá neodporuje dokonalej jednote, ale je jej podmienkou. A v jednote, ktorá ani najmenej neruší slobodu, ale ju ešte umocňuje a dáva jej nové a netušené rozmery a významy. Viete si niečo podobné aspoň matne predstaviť?

A Boh? Skúste teraz toto všetko umocniť na nekonečno. Rozvínuť, dotiahnuť to do nekonečnej intenzity, do nekonečnej dokonalosti! A máte Boha. Máte to, čím je Boh, Boh sám v sebe, Boh od večnosti na večnosť, nekonečne blažený v jedinom nekonečnom, bezhranične intenzívnom okamihu Večnosti.

Ach, slová ani náhodou nedokážu vystihnúť to, čo už teraz u Boha vidíme – a pritom to, čo vidíme, je len slabý odlesk, odraz, *iskrička* toho, čím Boh v plnosti svojej Slávy Je! Ale ako inak opísať neopísateľné, než použiť neohrabané slová ľudského jazyka?

Tak čo? Ako? Chceme... chcete byť ako Boh?

Zdá sa vám to nemožné? Ale práve v tom je ten obrovský Boží dar, dar vykúpený obetou Krista a spečatený Jeho vtelením: Že v sile Ducha, v sile Božej milosti... môžeme. Môžeme takými byť. Môžeme byť ako Boh. A ono priateľstvo žiť nielen navzájom, v Tele jednej, svätej, apoštolskej a katolíckej Cirkvi, Nevesty a Manželky Baránkovej. My ho môžeme žiť so samotným Bohom, v samotnom Bohu, v kruhu a jednote samotnej Trojice! Boh sám sa stáva, ponúka byť našim Priateľom v tejto jednote Božieho Života, ako vraví sám Ježiš: „*Už vás nenazývam sluhami, lebo sluha nevie, čo robí jeho pán. Nazval som vás priateľmi...*“ (Jn 15,15 SSV).

A ako bonus: všetko toto začína už tu, na zemi. Nebo nie je až po smrti. Nebo sa po smrti len završuje, vstupuje do nekonečnej intenzity večnosti v Trojici. Ale začína už tu, na zemi! Nie je to nádherné?

Tak čo, veríte, že môžete byť ako Boh?

A chcete? Chcete byť ako Boh? Celým srdcom? Celým bytím?

Potom je tento Dar váš!

Pretože „ *kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo*“ (Lk 9,62 SSV). A my už vieme, prečo!

Amen.

Váš Inky.

⁶ porov. John Powell, *Láska bez podmínek*